

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ BÜLTENİ

XXXI. Cilt

1982

3'üncü Sayı

ANAYASA TASARISI VE KÜTÜPHANELER

Dr. Necmeddin SEFERCİOĞLU

Danışma Meclisi Anayasa Komisyonu'nun hazırlamış olduğu Anayasa tasarısı bu Meclisin Genel Kurulunda görüşülmeğe başlanmıştır. Eskisine göre bir çok yenilikler ve değişik hükümler getiren bu tasarının, Danışma Meclisinde ve Millî Güvenlik Konseyinde yapılacak görüşmeler sonunda milletimizin özlemlerine uygun bir biçim alarak yasalacağına inanıyoruz.

Pek çok konuda derin ayrıntılara inen tasarının kültür konularına gereken önemi vermez bir görünüm içinde olduğu söylenebilir. Bu alana ilişkin pek çok konu tasarıda ya hiç yer almamış, ya da çok yuvarlak cümlelerle geçiştirilmiştir. Tasarının söz konusu etmediği kurumlardan biri de, kütüphanelerdir. Türk insanının yetiştirilmesinde, ülkenin sosyal, ekonomik, teknik kalkınmasında önemli payı olması gereken ve olan bu kuruluşlarla ilgili bir hükmün bulunmaması, Anayasamız için önemli bir eksikliklerdir. Bu nu göz önüne alan Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkanlığı, Danışma Meclisindeki kütüphane dostu olarak bilinen üyeler ile Anayasa Komisyonu Başkanına birer mektup göndererek Anayasa'nın temel hak ve hürriyetler bölümüne bu konuda bir madde veya fıkranın girmesine yardımcı olmalarını istemiştir.

Büyük Atatürk'ün «muasır medeniyet seviyesine ulaşmak» hedefine yönelebilmek için bilgili, kültürlü, aydın kişilerden oluşan bir toplum yaratmak zorundayız. Ülkemizin ekonomik teknik, sosyal, kültürel ve bilimsel yönlerden ilerlemesi, toplumumuzun topyekün kalkınması için, bu şarttır. İnsanımızın istenilen niteliklere sahip olarak yetişebilmesi için eğitim şart, fakat yeterli değildir. Günümüz insanının ömrü boyunca bilgi, fikir ve sanat ürünlerinden yararlanması; böylece bilgisini yenilemesi ve artırması, kül-

türünü geliştirmesi gereklidir. Toplumu oluşturan kişilerin bilgi, fikir ve sanat ürünlerinden serbestçe ve fırsat eşitliği içinde yararlanması, bu yüzden çağımızın temel hak ve hürriyetleri arasına girmiştir. Devlet bilgili, kültürlü kişiler yetiştirmeyi ve fikir hürriyetini sağlamayı üstlenirken bu yararlanmayı sağlayacak kurumları ihmal edemez. Bu kurumlar kütüphaneler, enformasyon merkezleri, vb, gibi söz konusu ürünleri derleyip düzenleyerek her an yararlanmaya hazır tutan kamu kurumlarıdır. Bunları kurmak, geliştirmek, yurt çapında yaygınlaştırmak ve bu yoldaki çalışmaları teşvik etmek Devlete düşen önemli bir görev olmak gerekir.

İşte bu hususları dikkate alan Türk Kütüphaneciler Derneği, Anayasa tasarısının ilgili bölümüne,

«Bilgi, fikir ve sanat ürünlerinden serbestçe ve fırsat eşitliği içinde yararlanmak her yurttaşın tabii hakkıdır. Devlet bu yararlanmayı ve yurt içinde bilgi akımını sağlayacak kurumları kurmak, geliştirmek, yurt çapında yaygınlaştırmak ve bu tür çalışmaları teşvik etmekle görevlidir»

biçiminde veya anlamında bir fıkra ya da maddenin Anayasa'ya girmesine yardımcı olmaları dileğini ilgililere ulaştırmıştır. Dileğimiz bunun gerçekleşebilmesidir.